

Ylijohtaja Riitta Kaivosoja

Linnasmäen opisto, Lustokatu 7, Turku

Kirkolliskokous 7.11.2023, klo 14

Arvoisa arkkipiispa, hyvät kirkolliskokousedustajat, ärade kyrkomötesombud

Kirkolliskokous on kirkon ylin elin, joka käsittelee kirkon oppia ja työtä sekä kirkon lainsäädäntöä, hallintoa ja taloutta. Myös valtioneuvoston määräämä edustaja toimii kirkkolain mukaan kirkolliskokouksessa *kirkon* edustajana. Tehtävä on mielenkiintoinen ja osin haastavakin, kun otetaan samalla huomioon, että sekä uskonnollisen ja vakaumuksellisen yhdenvertaisuuden että uskonnon ja omantunnon vapauden turvaaminen edellyttävät valtiolta lähtökohtaista neutraliteettiä suhteessa uskonnollisiin yhdyskuntiin. Tätä me valtioneuvoston valitsemat kirkolliskokousedustajat olemme halunneet kunnioittaa erityisesti kirkon oppia koskevilla kysymyksillä.

Valtion ja kirkon yhteistyön ytimessä on ensinnäkin kirkkoa koskeva lainsäädäntö. Lainsäädännön osalta tällä kirkolliskokouskaudella saatettiin ensin vuonna 2021 voimaan koronavirusepidemiaan liittyvä kirkkolain muutos kirkon toimielinten sähköisten kokousten mahdollistamiseksi sekä kuluvana vuonna kirkkolain kokonaisuudistus. Vid beredningen av lagförslagen och under riksdagsbehandlingen fördes en god och konstruktiv dialog mellan undervisnings- och kulturministeriets tjänstemän och kyrkans aktörer i syfte att utveckla bestämmelserna om kyrkan. Jag vill tacka er alla för det. Samarbetet mellan staten och kyrkan har dock synts också i andra lagstiftningsprojekt där kyrkans utlåtande har begärts. Under coronatiden var samarbetet särskilt aktivt.

Toisen valtion ja kirkon yhteistyön alueen muodostavat kirkon hoitamat yhteiskunnalliset tehtävät eli hautaustoimi, väestökirjanpito sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Näihin tehtäviin myönnettävän valtionrahoituksen

suuruus on tänä vuonna noin 122,7 miljoonaa euroa. Suomen velkaantumiskehityksen pysäyttämiseksi pääministeri Petteri Orpon hallitus on kirjannut hallitusohjelmaansa laaja-alaisesti erilaisia taloudellisia toimenpiteitä, joiden yhteisvaikutuksesta julkista taloutta pyritään tasapainottamaan. Näihin toimenpiteisiin kuuluvat myös indeksikorotusten jäädyttämiset sekä niin sanotut indeksijarrut, joissa erilaisia määrärahoja korotetaan indeksikorotuksin, mutta korotuksen määrää rajoitetaan. Hallitus on esittänyt hallitusohjelmansa mukaisesti eduskunnalle, että kirkon hoitamien yhteiskunnallisten tehtävien valtion rahoitukseen kohdistettaisiin vuosina 2024–2027 1 %-yksikön suuruinen indeksijarru. Kirkolle maksettava valtion rahoitus olisi siten ensi vuonna yli miljoona euroa enemmän kuin tänä vuonna, mutta noin miljoona euroa vähemmän kuin se olisi ilman indeksijarrua.

Valtion ja kirkon välisestä yhteistyöstä haluan lopuksi nostaa esiin vielä kirkollisten rakennusten kulttuurihistoriallisen merkittävyyden. Esimerkkinä tästä valtion kuluvan vuoden talousarvioon sisältyy erillinen neljän miljoonan euron lisämääräraha, joka on tarkoitettu Turun tuomiokirkon peruskorjaushankkeeseen. Määrärahalla on tarkoitus turvata Turun tuomiokirkon säilyminen osana suomalaista kulttuuriperintöä, vaalia sen ominaisuutensa ja erityispiirteitä sekä edistää sen kulttuurisesti kestävää hoitoa ja käyttöä. Vid ministeriet är vi också mycket glada över att kyrkostyrelsen har beslutat att anvisa finansiering för grundlig renovering av ett mästerverk i Alvar Aalto, dvs. Vuoksenniska kyrka. Det är ju en av 13 byggnadsobjekt som Museiverket bereder som världsarvsobjekt för Unesco. Det är fint att kyrkan mår bra igen.

Kuluvalla kirkolliskokouskaudella kirkolliskokouksessa on käynyt vuorollaan kolme eri tiede- ja kulttuuriministeriä; Annika Saarikko, Antti Kurvinen ja Petri Honkonen. Nykyisessä hallituksessa uskonnollisia yhdyskuntia koskevat asiat kuuluvat opetusministeri Anna-Maja Henrikssonin vastuualueeseen. Hän ei valitettavasti päässyt tervehtimään teitä tähän marraskuun kokoukseen, mutta hän totesi yrittävänsä päästä tervehtimään kirkolliskokousedustajia ensi toukokuun kokoukseen, joka onkin seuraavan toimikauden ensimmäinen kokous.

Tämä kirkolliskokousviikko on nykyisen kirkolliskokouksen toimikauden viimeinen. Haluan opetus- ja kulttuuriministeriön puolesta ja myös omasta ja hallitusneuvos Hanna Kiiskisen puolesta kiittää kaikkia kirkolliskokousedustajia arvokkaasta työstänne kirkon ja suomalaisen yhteiskunnan hyväksi. Tack också till alla ni som har gjort kyrkomötets arbete möjligt.